

N:o 46.

Ank. till Riksd. kansli den 17 april 1893, kl. 1 e. m.

Laguskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till ändrad lydelse af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

I afseende å alla fastigheter å landet, utom jordbruksfastigheter, gäller regeln, att kommunalutskylder, enligt § 57 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, för dem utgöras, endast om de äro taxerade till allmän bevilning. Hvad åter jordbruksfastighet å landet angår, skola, jemlikt § 58 i nämnda förordning, kommunalutskylder erläggas äfven för jordbruksfastighet, från hvilken allmän bevilning icke utgår.

I tredje stycket af sistnämnda paragraf stadgas nemligen: »För sådan jordbruksfastighet, för hvilken bevilning ej erlägges, påföres fyrktal efter det belopp, som, derest bevilning för densamma enligt Art. II i bevilningsstadgan utgå skulle, på grund af taxeringsvärdet mot sådan bevilning svarar; hvaremot inkomst af arrende för sådan fastighet ej skall i fyrktal sättas.»

Med anledning af två vid 1892 års lagtima riksdag på enskildt initiativ gjorda framställningar, deruti framhållits det obilliga deri, att ursprungligen enskilda jordbruksfastigheter, som till kronoparker inköpts, äfvensom till kronoparker förvandlade jordbruksdomäner vore enligt gällande föreskrifter befriade från kommunalutskylder, beslöt Riksdagen att i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, att ej mindre för de hemman eller hemmansdelar, hvilka staten från enskilda personer inköpt och förvandlat till kronoparker, än äfven för de jord-

bruksdomäner eller de delar af sådana, af hvilka kronoparker blifvit bildade, fyrktal skall med hänsyn till kommunalutskylders utgörande påföras efter det belopp, som, derest bevillning för nämnda fastigheter skulle enligt gällande bevillningsförfordning utgå, på grund af taxeringsvärdet svarar mot sådan bevillning.

Såsom skäl härför anförde Riksdagen, att den ansåge det önskligt, att de betänkliga rubbningar i grunderna för den kommunala beskattningen och i de enskilda kommunernas ekonomi, som de angifna formerna för kronoparkers bildande under dåvarande förhållanden icke kunde undgå att framkalla, måtte för framtiden så vidt möjligt förebyggas. Ej mindre frågans egen vikt och hänsynen till de många och stora intressen, som berördes af densamma, än äfven särskildt hänsynen till det afbräck i statens hushållning, som den ifrågasatta beskattningsåtgärden till äfventyrs skulle komma att orsaka, gjorde det emellertid angeläget, att största varsamhet vid en lagstiftning i ämnet iakttoges, och Riksdagen hade ansett en dylik varsamhet kräfvä, att frågan i hela dess vidd bragtes under regeringens ompröfning.

Uti en vid innevarande Riksdag inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 94, har herr *A. Larson* i Slättäng, under åberopande af hvad nästlidet års lagtima Riksdag häröfvan anført, fästat Riksdagens uppmärksamhet på ett annat och liknande fall, hvilket äfven torde tagas i betraktande vid en eventuel förändring af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, och anför motionären:

Under de senare årtiondena hade för åtskilliga regementens räkning stora jordområden inköpts till lägerplatser, exercis- och skjutfält. För denna jord, för hvilken naturligtvis kommunalutskylder tidigare erlagts, vägrade åtminstone somliga regementen, med stöd af ofvannämnda paragraf, att betala några kommunalutskylder. Ett i motionärens hemtrakt förlagdt regemente hade exempelvis allt sedan början af 1860-talet till utvidgning af sin mötesplats inköpt det ena större jordområdet efter det andra, men hade icke sedan år 1876 kunnat förmås att till kommunen betala några utskylder för sin inom kommunen egande jord. Saken hade varit dragen under vederbörande myndigheters pröfning, men någon ändring i det öfverklagade förhållandet hade icke vunnits. Ifrågavarande kommun hade genom regementets vägran att betala kommunalutskylder under åren 1877—90 gått förlustig en summa af 1,444 kronor 59 öre.

Då Riksdagen såsom sin åsigt uttalat, att kommunalskatt borde erläggas för sådan statens jord, som vore afsedd till skogsbörd, torde

det vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att lagstiftningen ändrades derhän, att äfven sådana oegentligheter som de, hvilka motionären framhållit, snarast möjligt blefve undanröjda, och detta desto mer som den jord, hvilken staten inköpte till lägerplatser och dylikt, i de allra flesta fall vore belägen i trakter, der goda kommunikationer finnes, och sålunda hade så stort värde, att dess befrielse från kommunalutskylder kunde blifva verkligt tryckande för kommunens öfriga medlemmar.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer motionären, att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, att för den fastighet, som staten genom expropriation eller köp förvärfvat till lägerplats, exercis- eller skjutfält, fyrktal skall med hänsyn till kommunalutskylders utgörande påföras efter det belopp, som, derest bevilning för nämnda fastighet skulle enligt gällande bevillningsförordning utgå, på grund af taxeringsvärdet svarar mot sådan bevilning.

Såsom motionären erinrat, synas vid den omarbetning af ifrågasvarande lagstadgande, som kan vara föranledd af Riksdagens omförmälda skrifvelse, jemväl de i motionen åberopade förhållanden böra tagas i öfvervägande; men då Kongl. Maj:t icke lärer underlåta att, på sätt Riksdagen i merberörda skrifvelse antydt, taga frågan i hela dess vidd under ompröfning, samt det vid sådant förhållande icke torde vara lämpligt att göra en detaljfråga, sådan som den förevarande, till föremål för särskild skrifvelse, finner utskottet sig böra hemställa,

att herr A. Larsons förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 april 1893.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Herrar *Lilienberg, Erickson, J. Anderson, Näslund, F. Andersson* och *P. G. Petersson* hafva begärt få här antecknad, att de på grund af åtnjuten ledighet från riksdagsgöromålen icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
